

POMORSKIE RUSSIAN FRIENDLY

Fakty i źródła

Biuro posta Kacpra Płażyńskiego
Gdańsk, 07 czerwca 2023 roku

Spis treści

1.	MARZAŁEK STRUK ZA MAŁYM RUCHEM GRANICZNYM	2
2.	ROSJA ZA MAŁYM RUCHEM GRANICZNYM	4
3.	„POMORSKIE RUSSIAN FRIENDLY”. IDEA I ZASADY	4
4.	ZAANGAŻOWANE PODMIOTY.....	6
5.	PRZEBIEG DZIAŁAŃ	7
6.	MIECZYŚLAW STRUK PATRONEM HONOROWYM AKCJI „POMORSKIE RUSSIAN FRIENDLY”	9
7.	„POMORSKIE RUSSIAN FRIENDLY” – STANOWISKO MIECZYŚLAWA STRUKA I PROT	11
8.	REGATY TRZECH MARSZAŁKÓW.....	11
9.	MIECZYŚLAW STRUK PRZECIWKO PRZEKOPOWI MIERZEI	13
10.	ROSJA PRZECIWKO PRZEKOPOWI MIERZEI.....	14
11.	ŹRÓDŁA STANOWISKA WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO	15
12.	ANALIZA IBIRM	16
13.	ROSYJSKA PROPAGANDA. WYWIAD MARSZAŁKA STRUKA DLA SPUTNIKA	17

1. MARSZAŁEK STRUK ZA MAŁYM RUCHEM GRANICZNYM

Marszałek Mieczysław Struk był jednym z liderów wystąpień polityków Platformy Obywatelskiej domagających się natychmiastowego przywrócenia istniejącego od 2012 roku Małego Ruchu Granicznego, którego przepisy zostały zawieszono ze względów bezpieczeństwa przez rząd PiS 4 lipca 2016 roku.

O wznowienie MRG apelowali w sierpniu 2016 roku m.in. posłowie Agnieszka Pomaska, Robert Tyszkiewicz, Piotr Cieśliński czy były marszałek województwa warmińsko-mazurskiego a następnie poseł Arkadiusz Protas, przedstawiając przede wszystkim argumenty gospodarcze i różnicując politykę lokalną od polityki państwa.

Źródło: <https://www.gospodarkamorska.pl/prawo-polityka-poslowie-po-maly-ruch-graniczny-nie-ma-nic-wspolnego-z-wielka-polityka-15785>

Wicemarszałek Senatu Bogdan Borusewicz do argumentacji o stratach lokalnych przedsiębiorców czerpiących korzyści z wizyt Rosjan z obwodu królewieckiego dodawał argumenty polityczne a także kwestionował potrzebę zawieszenia MRG ze względów bezpieczeństwa.

„Propaganda rosyjska, która oddziałuje bardzo mocno i kompleksowo na obywateli Rosji, mówi o tym, że Polacy odnoszą się do Rosjan wrogo, że ta wrogość jest wręcz wpisana w nasz kod genetyczny. Tymczasem Rosjanie, którzy przyjeżdżają z Kaliningradu, spotykają się z otwartością, nie było żadnych ekscesów w stosunku do przyjezdnych Rosjan, widzą, że propaganda kremlowska jest nieprawdziwa, jest kłamliwa” – napisał Borusewicz w oświadczeniu opublikowanym 5 sierpnia 2016 roku.

„W tej sytuacji dla mnie kompletnie niezrozumiałe jest to, dlaczego rząd polski zdecydował się – to była decyzja ministra spraw wewnętrznych – zlikwidować mały ruch graniczny z Kaliningradem, bo niestety dla mnie jest jasne, że ta decyzja oznacza zlikwidowanie tego ruchu. Minister spraw wewnętrznych miał powiedzieć, że nie odwiesił tego ruchu ze względów bezpieczeństwa. Dlatego zadaję pytanie: ile incydentów w Polsce spowodowali przyjezdni mieszkańcy Kaliningradu? Ile było naruszeń kodeksu karnego i kodeksu drogowego, oraz incydentów naruszenia zasad małego ruchu granicznego, czyli przypadków wyjazdu poza teren objęty małym ruchem granicznym?

Proszę o konkretne odpowiedzi, ponieważ wiem, że w roku 2013, w roku 2014, także w roku 2015 te incydenty można było policzyć na palcach obu rąk” – zaznaczał Borusewicz.

Źródło: <https://www.gdansk.pl/wiadomosci/Marszalek-Borusewicz-premier-Szydlo-odpowiedzialna-za-likwidacje-malego-ruchu-granicznego,a,58836>

Podobną linię argumentacji zastosował marszałek Mieczysław Struk. Podkreślał on także kontekst stosunków międzynarodowych – przywrócenie MRG miało jego zdaniem przyczynić się do „korzystnych tendencji” w relacjach między Polską a Rosją.

„Pamiętamy, że podpisanie w 2012 roku umowy o małym ruchu granicznym z Rosją budziło wiele kontrowersji, zarówno na poziomie społeczności lokalnych, jak i decydentów. Wśród przywoływanych obaw wymieniano głównie kwestie związane z bezpieczeństwem, tj. możliwość wzrostu przestępczości oraz niedotrzymywanie postanowień umowy o MRG.

Jednakże, ponad czteroletnie funkcjonowanie umowy o MRG z Obwodem Kaliningradzkim udowodniło, że obawy te były bezpodstawne.

Ponadto, intensyfikacja kontaktów społeczności Pomorza, Warmii i Mazur i Obwodu Kaliningradzkiego w istotny sposób przyczyniła się do przełamania negatywnych stereotypów, co jest nad wyraz istotne w wypadku tak bliskich sąsiadów. Ingerencja w swobodę tej przygranicznej wymiany

spowodować może zahamowanie dotychczasowej sąsiedzkiej integracji i regres we wzajemnych stosunkach” – stwierdzał w oświadczeniu z 5 sierpnia 2016 roku.

„W imieniu swoim i pozostałych jednostek samorządu terytorialnego z terenu Pomorza wyrażam nadzieję, że MRG zostanie w najbliższym czasie przywrócony, co – jestem o tym przekonany – przyczyni się do korzystnych tendencji w relacjach między Rzeczpospolitą Polską i Federacją Rosyjską, dodatkowo ułatwiając współpracę w Regionie Morza Bałtyckiego” – apelował Mieczysław Struk.

Źródło:<https://www.gdansk.pl/wiadomosci/Maly-ruch-graniczny-z-Kaliningradem-Marszalek-województwa-pisze-do-dwoch-ministrow-i-pyta-Dlaczego,a,58845>

Żal z powodu zawieszenia MRG marszałek Mieczysław Struk wyrażał także na łamach propagandowego rosyjskiego Sputnika.

„Mały ruch graniczny rozpatruję też w tych kategoriach, o których powiedziałem, czyli wymiana turystów w jednym i drugim kierunku. Nie ukrywam, że ubolewałem nad tym, że taki zakaz został wprowadzony. Uważałem, że mały ruch graniczny dobrze służył kooperacji pomiędzy społecznościami Obwodu Kaliningradzkiego i województw Pomorskiego i Warmińsko-Mazurskiego. Ale decyzje te nie leżą po stronie samorządów regionalnych. To rząd podjął taką decyzję i też motywował to, między innymi, względami bezpieczeństwa. My nie mamy na poziomie regionów żadnych służb, które nas miałyby informować o zagrożeniach. Rząd w tej sprawie najwyczejniej wie najlepiej” – mówił w wywiadzie opublikowanym 26 października 2016 roku.

Źródło:<https://web.archive.org/web/20161027150501/https://pl.sputniknews.com/polska/201610264135923-kanal-mierzeja-wislana/>

W późniejszych latach Mieczysław Struk nigdy nie wyraził publicznie stanowiska odmiennego od tego, jakie prezentował w 2016 roku. Politycy Platformy Obywatelskiej kontynuowali zaś narrację o rzekomej szkodliwości zawieszenia MRG a także bagatelizowali obawy państwa polskiego przed otwarciem się na najbardziej zmilitaryzowany i nasycony działaniami służb obszar naszej części regionu. Przykładem takich działań może być wystąpienie posła Tadeusza Aziewiczza i europoła Janusza Lewandowskiego z kwietnia 2019 roku. Podczas konferencji prasowej odnieśli się oni do odpowiedzi, jaką udzielił na interpelację Aziewiczza dotyczącą MRG minister spraw wewnętrznych i administracji Joachim Brudziński.

„Otrzymałem odpowiedź utrzymaną w takim duchu, jakby był rok 1939. Mianowicie, że ma miejsce militaryzacja Kaliningradu, że Kaliningrad jest naszpikowany obcą agenturą i że rząd nie zamierza odwieść małego ruchu granicznego, kierując się względami bezpieczeństwa” – mówił podczas konferencji prasowej Tadeusz Aziewicz.

Europoseł Janusz Lewandowski przekonywał z kolei, że „ustały już dawno powody, dla których zawieszono mały ruch graniczny i pora przywrócić korzyści, jakie dla Pomorza i obwodu kaliningradzkiego wynikałyby z wymiany ludzkiej i materialnej”. Według Lewandowskiego odpowiedź ministra Brudzińskiego „świadczy o tworzeniu wokół Polski klimatu oblężonej twierdzy (...). Wszędzie mamy wrogów, wszędzie przeciw nam spiskują. Co oczywiście nie jest prawdą. Współczesny wywiad nie prowadzi działań metodą wędrowania ludzi między granicami, są dzisiaj inne techniki wywiadowcze. Jeśli taka odpowiedź pada, to jest w niej jakaś głęboka nieufność wobec własnych służb, własnego kontrwywiadu” – stwierdził Janusz Lewandowski.

Źródło:<https://trojmiasto.wyborcza.pl/trojmiasto/7,35612,24692315,maly-ruch-graniczny-z-kaliningradem-wraca-w-kampanii-do-pe.html>

2. ROSJA ZA MAŁYM RUCHEM GRANICZNYM

Za przywróceniem Małego Ruchu Granicznego opowiadała się także Rosja. Przykładem może być tu wypowiedź ministra spraw zagranicznych Federacji Rosyjskiej Siergieja Ławrowa z sierpnia 2021 roku. Podczas spotkania ze studentami w Królewcu Ławrow powiedział, że Polska zawiesiła to porozumienie „w trybie jednostronnym, w nurcie tak zwanych sankcji zachodnich”.

„Rozmawialiśmy dziś z gubernatorem obwodu kaliningradzkiego Antonem Alichanowem i uważam, że nasi polscy koledzy powinni jeszcze raz przyrzeć się swojej decyzji. Bylibyśmy zainteresowani, by wznowili oni działanie tego porozumienia” – powiedział Ławrow.

Źródło: <https://www.bankier.pl/wiadomosc/Lawrow-Rosja-za-wznowieniem-malego-ruchu-granicznego-miedzy-Polska-i-Kaliningradem-8171940.html>

3. „POMORSKIE RUSSIAN FRIENDLY”. IDEA I ZASADY

Założenia odwołującej się do korzyści płynących z Małego Ruchu Granicznego kampanii „Pomorskie Russian Friendly” zostały przedstawione w grudniu 2013 roku. List intencyjny w tej sprawie został podpisany przez Artioma Bologova, określanego w informacjach prasowych mianem „prezesa mniejszości rosyjskiej w Polsce”, Krystynę Hartenberg-Pater, dyrektor zarządzającą w Pomorskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej a także Macieja Rytczaka, prezesa Fundacji „Polska Friendly”.

Źródło: <https://www.wirtualnemedi.pl/arttykul/pomorze-reklamuje-sie-jako-russian-friendly>
<https://www.rynek-turystyczny.pl/arttykul/27587/pomorze-bedzie-jeszcze-bardziej-russian-friendly>

Akcja miała być odpowiedzią na wprowadzone przez rząd Platformy Obywatelskiej i Polskiego Stronnictwa Ludowego przepisy o Małym Ruchu Granicznym (MRG), dzięki którym mieszkańcy obwodu królewieckiego znacznie liczniej niż wcześniej zaczęli odwiedzać Polskę.

„Po wprowadzeniu MRG Rosjanie są jedną z najliczniejszych grup odwiedzających Pomorze. W ciągu ostatnich miesięcy dostrzegliśmy też zmianę ich motywacji przyjazdowych. Nie chodzi już tylko i wyłącznie o zakupy, ale również o wypoczynek. Zaczynają zwiedzać region, korzystają z bazy rekreacyjnej, chętnie biorą udział w wydarzeniach kulturalnych i sportowych. Coraz więcej firm dostrzega potencjał tej grupy odbiorców i wprowadza specjalne rozwiązania ułatwiające pobyt Rosjanom. Dlatego chcemy zaprosić te firmy do współpracy, zintegrować i <<opakować>> ich ofertę w spójną strategię reklamową, aby dalej wypromować w obwodzie kaliningradzkim” – tłumaczyła dyrektor PROT Krystyna Hartenberg-Pater.

Artiom Bologov przewidywał, że projekt „Pomorskie Russian Friendly” wzbudzi ogromne zainteresowanie w Rosji.

„Pozytywne emocje to najskuteczniejsze narzędzie promocyjne. Rosjanin, który poczuje się w danym miejscu w Polsce komfortowo, z pewnością opowie o tym znajomym, poleci to miejsce na zakupy czy wypoczynek. Obiekt oznaczony „Russian Friendly” na pewno będzie miał przewagę nad konkurencją. Zwłaszcza że klienci z Rosji nie należą do oszczędnych. Jeśli coś wychodzi naprzeciw ich oczekiwaniom, płacą za to chętnie i dużo. To dobre posunięcie nie tylko z gospodarczego punktu widzenia” – mówił Bologov.

Społeczny wymiar akcji promocyjnej podkreślał także prezes fundacji „Polska Friendly” Maciej Rytczak. „(...) chcemy, aby Polacy i Rosjanie poznawali się, co wpłynie na stworzenie lepszego wzajemnego obrazu na poziomie zwykłych ludzi. W tym celu na profilu projektu na Facebooku przy wsparciu portalu kaliningrad.ru trwa akcja <<Słowianie bez granic>>, która ma udowodnić, że po odłożeniu na bok polityki między Polakami a Rosjanami jest całe mnóstwo dobrych emocji” – mówił Rytczak.

Źródło: <https://www.rynek-turystyczny.pl/arttykul/27587/pomorze-bedzie-jeszcze-bardziej-russian-friendly>

Organizatorzy przyznawali zainteresowanym podmiotom certyfikat „Russian Friendly”. Mogły go otrzymać m.in. hotele, pensjonaty, produkty turystyczne, restauracje, kawiarnie, puby, parki zabaw, wypożyczalnie sprzętu, sklepy, sieci i galerie handlowe, imprezy miejskie, samorządowe obiekty rekreacyjne, rozrywkowe i kulturalne a także podmioty z branży zdrowia i urody (kliniki i gabinety wszystkich specjalności, szpitale, salony fryzjerskie, solaria).

W programie mogły wziąć udział podmioty zarejestrowane w Polsce od co najmniej 12 miesięcy i prowadzące działalność dla zysku, usługi i produkty będące przedmiotem własnej działalności podmiotu zgłaszającego i obecne na rynku od co najmniej 3 miesięcy.

Źródło: <https://web.archive.org/web/20131224092126/http://www.russian-friendly.org.pl/index.php/russian-friendly/dla-kogo-certyfikat>

Aby otrzymać certyfikat należało spełnić także szereg wymogów merytorycznych, wśród których było m.in. posiadanie rosyjskojęzycznej wersji strony internetowej a także posługującej się językiem rosyjskim obsługi.

Nabór uczestników miał potrwać do końca lutego 2014 roku. Certyfikowane firmy miały mieć swoje prezentacje na stronie projektu. Kampania miała być promowana w serwisie Vkontakte.ru (rosyjski odpowiednik Facebooka), 1 marca 2014 roku miała się rozpocząć kampania promocyjna w mediach obwodu kaliningradzkiego. 10 grudnia 2013 roku rozpoczęła się akcja teaserowa na portalu

kaliningrad.ru. Pojawił się tam banner z pytaniem „Czy wiecie, jakie miejsce na świecie jest najbardziej Russian Friendly?”.

Źródła: <https://www.wirtualnemedi.pl/artykul/pomorze-reklamuje-sie-jako-russian-friendly>
<https://www.prot.gda.pl/pomorskie-bedzie-jeszcze-bardziej-russian-friendly/>
<https://www.rynek-turystyczny.pl/artykul/27587/pomorze-bedzie-jeszcze-bardziej-russian-friendly>

4. ZAANGAŻOWANE PODMIOTY

Pomysłodawcą akcji „Pomorskie Russian Friendly” była fundacja „Polska Friendly”. Została ona wpisana do Rejestru Stowarzyszeń 10 lutego 2014 roku, a więc już po rozpoczęciu działań związanych z „Pomorskie Russian Friendly”. Jej prezesem jest Maciej Rytczak a siedzibą Warszawa.

Źródło: Rejestr Stowarzyszeń

Według opisu zamieszczonego w Portalu Organizacji Pozarządowych „Polska Friendly” kreuje „pozytywny wizerunek marki <<POLSKA>> na sąsiedzkich pograniczach” a także wspiera „promocję polskich marek, usług i produktów w oparciu o nasze najlepsze cechy narodowe: gościnność, solidność i otwartość”.

Źródło: <https://spis.ngo.pl/132501-fundacja-polska-friendly>

Według przekazów medialnych a także ówczesnych wypowiedzi przedstawicieli Pomorskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej organizacja ta była współorganizatorem akcji. Hasło „Russian Friendly” miało obowiązywać w działaniach PROT skierowanych na rynek rosyjskim w 2014 roku.

„Wszystkie nasze akcje będą prowadzone właśnie pod hasłem <<Russian Friendly>>, aby przekaz kierowany do Rosjan był spójny, konsekwentny i umacniał w ich świadomości poczucie, że Pomorze to miejsce nie tylko atrakcyjne, ale przede wszystkim otwarte na naszych sąsiadów” – zapowiadała w grudniu 2013 roku Krystyna Hartenberger-Pater z PROT.

Źródło: <https://www.rynek-turystyczny.pl/artykul/27587/pomorze-bedzie-jeszcze-bardziej-russian-friendly>

W raporcie rocznym PROT za 2014 rok możemy przeczytać m.in., że atrakcje zorganizowane „wraz z miastem Gdańsk oraz partnerami biznesowymi dla gości z Obwodu Kaliningradzkiego na weekend 8-9 marca [2014 roku]” była „częścią projektu <<Russian Friendly>> ukierunkowanego na wyeksponowanie tych miejsc, które szczególnie przyjazne są turystom z Rosji”.

Źródło: <https://www.prot.gda.pl/wp-content/uploads/2018/05/Raport-PROT-2014.pdf>

PROT jest stowarzyszeniem samorządu województwa pomorskiego, samorządów terytorialnych z terenu Pomorza, stowarzyszeń gmin, przedsiębiorców, izb gospodarczych, lokalnych organizacji turystycznych, wyższych uczelni, instytucji kultury, fundacji i stowarzyszeń.

Źródło: <https://www.prot.gda.pl/o-nas/czlonkowie/>

Prezesem zarządu PROT jest Marta Chełkowska, dyrektor Departamentu Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego prezesem honorowym zaś – marszałek województwa pomorskiego Mieczysław Struk (tak było również w kadencji 2011-2015).

Źródła: <https://www.prot.gda.pl/o-nas/wladze/>
<https://web.archive.org/web/20130131173547/https://www.prot.gda.pl/o-nas/wladze/>

Jako stronę i uczestnika przedsięwzięcia w oficjalnych materiałach przedstawiano Artioma Bologova, prezesa stowarzyszenia „Mała Rosja” i wiceprezesa firmy zajmującej się działaniami marketingowymi na terenie obwodu królewieckiego.

Źródło:<https://pracodawcypomorza.pl/2013/02/08/spotkanie-z-przewodniczącym-stowarzyszenia-mala-rosja/>

Bologov występuje dzisiaj jako prezes Związku Organizacji Mniejszości Rosyjskich w Polsce. W minionych latach aktywnie uczestniczył w wydarzeniach o charakterze propagandowym, organizowanych pod egidą lub we współpracy z Rossotrudnicestwem (Federalna Agencja ds. Wspólnoty Niepodległych Państw, Rodaków Mieszkających za Granicą i Międzynarodowej Współpracy Humanitarnej).

Źródła:<https://www.ronik.org.pl/rodacy/>
https://poland.mid.ru/web/polska_pl/glowna/-/asset_publisher/qi8drtMKe9IB/content/o-uroczystosciach-z-okazji-72-rocznicy-smierci-general-a-i-d-czerniachowskiego-w-pienieznie?inheritRedirect=false&redirect=http%3A%2F%2Fpoland.mid.ru%2Fweb%2Fpolska_pl%2Fglowna%3Fp_id%3D
<https://www.prlib.ru/en/news/688864>

Rossotrudnicestwo jest instytucją państwa rosyjskiego promującą koncept Russkiego Miru. Unia Europejska uznała ją za narzędzie miękkiej siły i wpływów hybrydowych, szerzące rosyjską propagandę i prowadzące działania skierowane przeciw niepodległości, suwerenności i integralności terytorialnej Ukrainy. Wobec powyższego w lipcu 2022 roku Rossotrudnicestwo zostało objęte siódmym pakietem unijnych sankcji wobec Rosji.

Źródło:<https://pap-mediaroom.pl/polityka-i-spoleczenstwo/msz-siodmy-pakiet-sankcji-russkij-mir-ora-z-rossotrudnicestwo-komunikat>

5. PRZEBIEG DZIAŁAŃ

Zarówno Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego jak i Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna twierdzą, że nie znają szczegółów prowadzonej akcji, ponieważ nie byli jej organizatorami. PROT poinformowała, że zakończyła swoje działania w związku z akcją 8 marca 2014 roku, nie archiwizowała dokumentów dotyczących kampanii a także nie wie, ile podmiotów ostatecznie przystąpiło do działań i otrzymało certyfikat.

Źródło: Załącznik 1 – odpowiedź PROT z 21.02.2023 r. na interwencję poselską

We wrześniu 2014 roku prezes fundacji „Polska Friendly” Maciej Rytczak informował na łamach „Gazety Wyborczej”, że „od początku roku taki certyfikat [Russian Friendly] otrzymało około stu polskich firm”.

Artykuł „Gazety Wyborczej” powstał na kanwie głośnego protestu jednego z sopockich restauratorów, który w reakcji na rozpoczętą w lutym 2014 roku napaść Rosji na Ukrainę poinformował, że nie będzie obsługiwał rosyjskich turystów.

„Mimo zmiany politycznej na Wschodzie do tej pory na Pomorzu nie było sygnałów o takich incydentach, jak teraz w Sopocie. Odwrotnie - nadal funkcjonuje projekt <<Russian Friendly>>, który certyfikuje obiekty gastronomiczne i wypoczynkowe przyjazne Rosjanom (muszą mieć rosyjskojęzyczną stronę internetową, przyznawać specjalne rabaty dla Rosjan, a wśród elementów wystroju wnętrza powinny być rosyjskie flagi albo matryoski)” – czytamy w tekście.

„Gazeta Wyborcza” przypomina, że „akcję <<Russian Friendly>> wspierała także Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna, która stale promuje Pomorze wśród Rosjan”. Autorka artykułu cytuje dyrektor PROT Krystynę Hartenberger-Pater.

„Nie spotkałam się z negatywnym nastawieniem osób z branży hotelarsko-gastronomicznej w stosunku do Rosjan, choć incydenty - takie jak ten z Sopotu - się niestety zdarzają. Należy jednak pamiętać, że turysta rosyjski jest dla Pomorza bardzo ważny, ponieważ w znacznym stopniu zasila naszą gospodarkę. Sprawdzianem będzie dla nas okres jesienno-zimowy, kiedy tradycyjnie przyjeżdża do nas najwięcej Rosjan” – mówiła Hartenberger-Pater.

Źródło: <https://wyborcza.pl/7,75398,16587407,nie-obsługujemy-rosjan-taki-napis-wywiesił-właściciel-restauracji.html>

W opublikowanym w 2015 roku raporcie za rok 2014 PROT przedstawia działania związane z marcowym weekendem „Russian Friendly” jako sukces tej instytucji.

„24 lutego w rosyjskich mediach rozpoczęła się kampania promująca specjalną propozycję Pomorza na Dzień Kobiet. Rok 2014 zaserwował na Dzień Kobiet podwójną dawkę emocji. Halowe Mistrzostwa Świata w Lekkoatletyce to gratka dla miłośników sportowych zmagania. Jednak region nie zapomniał także o tych, dla których sport nie stanowi sensu życia. Panie zdecydowanie dużo bardziej zadowolone były z emocji, jakie dostarczą im zakupy i relaks na zakupach czy w SPA. W ofercie wzięli zatem udział przedstawiciele różnych branż Pomorza: hotelarskiej, gastronomicznej, medycznej i handlowej. Na gości z Rosji czekały atrakcyjne promocje, zniżki, pakiety pobytowe, wieczory tematyczne. Specjalną ofertę zakupową przygotowało także gdyńskie centrum handlowe Riviera, które zapewniło bezpłatny transport autokarami do Trójmiasta. Pobyt w Polsce stał się niezapomniany od pierwszych chwil. W sobotę na granicy przyjezdnych czekała niespodzianka. Na przejściach w Gronowie i Grzechotkach panie otrzymały miły i symbolizujący stolicę Pomorza prezent... niespodziankę. To podziękowanie za liczne odwiedziny Gdańska, a jednocześnie gest pokazujący, że to gościnne i otwarte to miasto. Zintegrowana i intensywna medialna kampania informacyjna promująca <<Russian Friendly Weekend na Pomorzu>> trwała dwa tygodnie. Wzmocniona została również popularnym, ale nie powszechnym jeszcze w Rosji outdoorem. Dedykowany spot promocyjny emitowany był na ekranach LED zlokalizowanych w najbardziej reprezentacyjnych częściach miasta. Akcja promowana była też w mediach społecznościowych przede wszystkim na popularnym w Kaliningradzie portalu vkontakte.ru” – czytamy w raporcie.

W ten sposób reklamowano akcję w obwodzie królewieckim.

„(...) na gości z Rosji czekały atrakcyjne promocje, zniżki, pakiety pobytowe, wieczory tematyczne. Specjalną ofertę zakupową przygotowało także gdyńskie centrum handlowe Riviera, które zapewniło bezpłatny transport autokarami do Trójmiasta. Pobyt w Polsce stał się niezapomniany od pierwszych chwil. W sobotę na granicy przyjezdnych czekała niespodzianka. Na przejściach w Gronowie i Grzechotkach panie otrzymały miły i symbolizujący stolicę Pomorza prezent... niespodziankę. To

podziękowanie za liczne odwiedziny Gdańska, a jednocześnie gest pokazujący, że to gościnne i otwarte to miasto” – informowała w raporcie za 2014 roku PROT.

Źródło: <https://www.prot.gda.pl/wp-content/uploads/2018/05/Raport-PROT-2014.pdf>

6. MIECZYŚLAW STRUK PATRONEM HONOROWYM AKCJI „POMORSKIE RUSSIAN FRIENDLY”

W materiałach prasowych dotyczących akcji „Pomorskie Russian Friendly” Mieczysław Struk był przedstawiany jako honorowy patron inicjatywy.

„Bardzo cieszy mnie fakt, że polsko-rosyjskie, sąsiedzkie relacje w strefie MRG układają się wręcz wzorowo. Jestem przekonany, że projekt <<Russian Friendly>> zintensyfikuje tę współpracę i przyniesie wymierne korzyści. Po pierwsze wypromuje ofertę Pomorza i przyczyni się do poprawy sytuacji przedsiębiorców z naszego regionu. Drugi walor to korzyści wizerunkowe: Pomorze będzie jeszcze bardziej kojarzone w obwodzie kaliningradzkim jako miejsce słynące z gościnności, gdzie Rosjanie są mile widziani i ciepło przyjmowani” – mówił marszałek województwa pomorskiego.

Źródło: <https://www.portalsamorzadowy.pl/komunikacja-spoeczna/pomorze-bedzie-bardziej-8222-russian-friendly-8221,55362.html>

Na stronie internetowej projektu marszałek Struk figurował także jako honorowy przewodniczący kapituły znaku „Pomorskie Russian Friendly”. Skład kapituły przedstawiany był następująco:

The screenshot shows a website with a red header containing the slogan "SIŁA DOBRYCH EMOCJI JEST WIELKA!". Below the header is a navigation bar with icons and labels: "Idea Projektu", "Russian friendly", "Złoty Mecenaz RF", "Partnerzy", "Dla mediów", and "Kontakt". The main content area features the "KAPITUŁA ZNAKU" section, which lists the "HONOROWY PRZEWODNICZĄCY KAPITUŁY ZNAKU" as Mieczysław Struk, Marszałek Pomorza. Below this, the "CZŁONKOWIE KAPITUŁY" are listed: Krystyna Hertenberger-Pater (Dyrektor Biura Pomorskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej), Artiom Bologov (Przewodniczący Międzyzwoz Rosyjskiej w Polsce), Leszek Szafer (ekspert ds. marketingu), Maciej Rydzanek (Przewodniczący Fundacji POLSKA FRIENDLY), Justyna Szymkowska (Członek Zarządu Fundacji POLSKA FRIENDLY), Marta Belza (Członek Zarządu Fundacji POLSKA FRIENDLY), and Hanna Sikorska (Sekretarz Kapituły Znak).

Źródło: <https://web.archive.org/web/20131224092110/http://www.russian-friendly.org.pl/index.php/russian-friendly/kapitula-znaku>

20 lutego 2014 roku wybuchła wojna na Ukrainie, Rosjanie rozpoczęli nielegalną aneksję Krymu. 3 marca rano PROT poinformowała media o kolejnej odsłonie „Russian Friendly”, czyli akcji związanej z Dniem Kobiet.

„Cała akcja na Dzień Kobiet jest częścią projektu „Russian Friendly” ukierunkowanego na wyeksponowanie tych miejsc, które szczególnie przyjazne są turystom z Rosji. Uznaliśmy, że 8 marca to doskonały moment na inaugurację tegorocznych działań skierowanych do naszych sąsiadów. To ważny dzień w obu krajach, pełen pozytywnych emocji, ciepłych słów i życzliwości. Wierzę, że obecna sytuacja polityczna nie wpłynie negatywnie na atmosferę tego święta” – poinformowała Krystyna Hartenberger-Pater.

Późnym wieczorem 3 marca do mediów trafiła informacja o zawieszeniu akcji.

„Ze względu na zaistniałą sytuację międzynarodową akcja promocyjno-informacyjna realizowana w obwodzie kaliningradzkim na Dzień Kobiet zostaje zawieszona. Wszystkie osoby, które komunikat o realizowanej kampanii zapraszającej Rosjan do odwiedzenia regionu pomorskiego dotknął lub obraził, Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna przeprasza i zapewnia, iż inicjatywa nie miała żadnego prorosyjskiego podłoża politycznego” – napisała w oświadczeniu Krystyna Hartenberger-Pater.

4 marca rano marszałek województwa pomorskiego Mieczysław Struk wydał oświadczenie, w którym stwierdził, że „w opinii władz województwa pomorskiego akcja promocyjna związana z zaplanowaną w najbliższym czasie kampanią zapraszającą Rosjan do odwiedzenia regionu pomorskiego powinna być kontynuowana. Samodzielna decyzja o wydaniu wczorajszego komunikatu przez Pomorską Regionalną Organizację Turystyczną była w naszej ocenie przedwczesna.

Negatywna ocena polityki zagranicznej Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy nie może mieć wpływu na budowanie dobrych relacji sąsiedzkich, dotychczasową współpracę samorządową i pomiędzy mieszkańcami sąsiadujących państw i regionów” – czytamy w piśmie sygnowanym przez Mieczysława Struka.

Źródło: <https://malbork.naszemiasto.pl/maly-ruch-graniczny-z-kaliningradem-prot-odwolala-akcje/ar/c1-2183694>

Rzeczniczka marszałka Struka Małgorzata Pisarewicz podkreślała, że jej przełożony nie miał nic wspólnego z zawieszeniem „Russian Friendly”. Przeciwnie, zapewniała ona, że to właśnie marszałek osobiście podjął decyzję o kontynuowaniu akcji.

„Emocje wzięły górę, oświadczenie było przedwczesne. Decyzja o zawieszeniu akcji podjęta przez szefostwo PROT była samodzielna. Negatywna ocena Rosji nie może mieć wpływu na budowanie dobrych relacji sąsiedzkich, dotychczasową współpracę samorządową i pomiędzy mieszkańcami. Nie jesteśmy w stanie wpłynąć na rozwój wydarzeń, stąd decyzja marszałka, by kontynuować akcję” - wyjaśniała Małgorzata Pisarewicz, rzecznik Urzędu Marszałkowskiego.

Źródło: <https://rozrywka.trojmiasto.pl/Promocja-Trojmiasta-w-Kaliningradzie-bez-zmian-n77631.html?&vop=std&strona=6>

„Oczywiście Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna trochę się pospieszyła, zbyt nerwowo potraktowała pewno własne poglądy w jakimś sensie, bo zaczęto się wycofywać z akcji promocyjnej. Ja nie jestem zwolennikiem takiego podejścia, nadal wszem i wobec mówię, że zapraszamy Rosjan z obwodu kaliningradzkiego do Gdańska, zapraszamy na Pomorze i realizujemy akcję promocyjną pod tytułem Russian Friendly, bo chcemy być rzeczywiście friendly, chcemy być przyjaźni wobec naszych przybyszy. Co innego oczywiście sprawa władz Federacji Rosyjskiej i ich decyzji a inną sprawą jest współpraca z lokalnymi społecznościami, takimi, jak choćby mieszkańcy obwodu kaliningradzkiego. W tej akcji promocyjnej uczestniczy sporo hoteli, obiektów gastronomicznych, obiektów handlowych i my chcielibyśmy, żeby na poziomie kontaktów dobrosąsiedzkich z narodem rosyjskim pokazać, że jesteśmy przyjaźni, że jesteśmy gościnni i po prostu zapraszamy na teren województwa pomorskiego nie tylko w

Międzynarodowy Dzień Kobiet, ale też i na wakacje, na zakupy, bo chcielibyśmy, żeby te dobrosąsiedzkie stosunki rozwijać” – przekazał 4 marca w rozmowie z mediami marszałek Mieczysław Struk.

Źródło:<https://tvn24.pl/biznes/najnowsze/pomorze-znow-lubi-rosjan-i-zaprasza-mieszkancow-kaliningradu-ra404242-4439674>

7. „POMORSKIE RUSSIAN FRIENDLY” – STANOWISKO MIECZYŚŁAWA STRUKA I PROT
PROT twierdzi dzisiaj, że jej rola w akcji „Pomorskie Russian Friendly” była marginalna. Marszałek Mieczysław Struk także w żaden sposób nie czuje się odpowiedzialny za jej przebieg.

„Inicjatywy <<Pomorskie Russian Friendly>> oraz „Russian Friendly Weekend” prowadzone były przez fundację Polska Friendly, której ówczesnym prezesem był pan Maciej Rytczak. Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna była partnerem strategicznym akcji, odpowiedzialnym za dystrybucję informacji wśród pomorskiej branży turystycznej” – czytamy w piśmie PROT z 21 lutego 2023.

Zangażowanie PROT miało trwać od grudnia 2013 do marca 2014 roku. PROT nie posiada żadnych szczegółów dotyczących przebiegu akcji zaś „dokumenty związane z realizacją tego projektu nie są archiwizowane” – podkreśla PROT.

Źródło: Załącznik 1 – odpowiedź PROT z 21.02.2023 r. na interwencję poselską

Zarząd Województwa Pomorskiego także twierdzi, że „Samorząd Województwa Pomorskiego nie odpowiadał za organizację oraz realizację przedmiotowych inicjatyw” a „zwroty jakoby Marszałek Województwa Pomorskiego zażądał oraz zdecydował o kontynuacji tych inicjatyw po rosyjskiej napaści na Ukrainę w 2014 r. są nieuprawnione i nieprawdziwe” – czytamy w piśmie marszałka Mieczysława Struka z 20 marca 2023 roku.

Źródło: Załącznik 2 - odpowiedź Marszałka Województwa Pomorskiego z 20 marca 2023 roku (DAK-SW.043.49.2023) na interwencję poselską

8. REGATY TRZECH MARSZAŁKÓW

Inną inicjatywą, w którą Zarząd Województwa Pomorskiego i osobiście Mieczysław Struk zaangażowali się po rosyjskiej napaści na Ukrainę w 2014 roku były Regaty Trzech Marszałków.

Regaty współorganizowane były przez województwa pomorskie i warmińsko-mazurskie oraz władze obwodu królewieckiego. W lipcu 2014 roku – bez przeszkód - odbyła się ich piąta edycja.

Źródło:<https://olsztyn.tvp.pl/15932026/o-puchar-trzech-marszalkow>

Sz szczególnie atrakcyjną oprawę miała, według relacji służb prasowych województwa pomorskiego, mediów i tzw. mediów rosyjskich ósma edycja regat, odbywająca się w 2017 roku. Były one połączone z „Dniami Miasta Kaliningrad”.

„Jednostki biorące udział w regatach powitano bardzo uroczyście – u bram miasta czekało ponad 150 tysięcy mieszkańców Obwodu Kaliningradzkiego. Parada jednostek pod muzeum Oceanografii, pokazy sztucznych ogni, a przede wszystkim dobra żeglarska atmosfera – to co wyróżnia tę imprezę spośród innych” – czytamy w relacji z regat zamieszczonej w portalu sailbook.pl.

Źródło:<https://sailbook.pl/podsumowanie-regat-o-puchar-trzech-marszalkow-2017/>

Jak podawał portal województwa pomorskiego pomorskie.eu impreza „przyciągnęła rekordową liczbę zawodników. W sportowej rywalizacji uczestniczyło około 200 żeglarzy na 53 jednostkach z Rosji, Polski i Szwecji. Udział wzięła również załoga sopockiego jachtu Alf, dowodzona przez marszałka Mieczysława Struka”.

„Oficjalna ceremonia zakończenia regat odbyła się w sobotę, 8 lipca 2017 r. Wszystkim zawodnikom wręczono upominki, puchary i nagrody. Marszałkowie województw podziękowali władzom obwodu kaliningradzkiego za zorganizowanie tegorocznej imprezy. Zaprosili także rosyjskich żeglarzy do udziału w przyszłorocznych regatach, które odbędą się na wodach Zalewu Wiślanego.

– Napawa mnie dumą, że udział polskich żeglarzy w regatach odbywających się w obwodzie kaliningradzkim jest znaczący. Wielu żeglarzy jest już zaznajomionych ze sobą. Przez takie wydarzenia budowane są dobrosąsiedzkie stosunki na szczeblu regionalnym – zaznaczył marszałek Struk i poinformował o swojej gotowości do realizacji wspólnych projektów związanych z dalszym rozwojem żeglarstwa” – czytamy w portalu pomorskie.eu.

Źródło: <https://pomorskie.eu/zezlarskie-zmagania-na-wodach-zalewu-kaliningradzkiego-zakoczyly-sie-regaty-o-puchar-trzech-marszalkow/>

Według relacji zamieszczonej na portalu sailbook.pl Mieczysław Struk „poinformował również o swojej gotowości do realizacji wspólnych projektów infrastrukturalnych i rozwoju żeglarstwa”.

„Międzynarodowe Regaty o Puchar Trzech Marszałków umożliwiają m.in. rozwój żeglarstwa, turystyki i stosunków dobrosąsiedzkich. Dowodem na to może być coraz większe zainteresowanie tym wydarzeniem ze strony żeglarzy i mieszkańców regionu. Jednak nie można spocząć na laurach” – powiedział cytowany przez sailbook.pl gubernator obwodu kaliningradzkiego Anton Alichanow, który „wyraził gotowość do dalszej konstruktywnej współpracy ze stroną polską”.

„Podsumowując regaty marszałek Struk podziękował również funkcjonariuszom rosyjskiej Straży Granicznej z Bałtyjska. – Widząc problemy polskiego jachtu Four Winds, okręt służby granicznej zaproponował pomoc, a następnie osłaniał jednostkę przed wiatrem i falą. Umożliwiło to kapitanowi jachtu usnąć awarię masztu i bezpiecznie kontynuować rejs” – podkreślał autor relacji zamieszczonej na portalu pomorskie.eu.

Organizowanie regat zawieszono w 2019 roku.

Spotkanie pod pomnikiem Piotra Wielkiego w Bałtyjsku. Zdjęcie ze strony pomorskie.eu.

9. MIECZYŚLAW STRUK PRZECIWKO PRZEKOPOWI MIERZEI

Zarząd Województwa Pomorskiego i osobiście Mieczysław Struk konsekwentnie sprzeciwiał się budowie kanału żeglugowego przez Mierzeję Wiślaną.

„Zarząd Województwa Pomorskiego od początku zajmował konsekwentne stanowisko. Planując inwestycję o tak znaczącej ingerencji w przestrzeń i takim budżecie przesłanki realizacji muszą być przekonujące, wymierne i przejrzyste komunikowane. Rachunek kosztów i korzyści jest szczególnie istotny, gdy wydatkowane są środki publiczne. W przypadku tej inwestycji zabrakło takiej analizy” – stwierdzały władze Pomorza w oświadczeniu wydanym 16 września 2022 roku, w przeddzień oficjalnego otwarcia kanału.

Sprzeciw wobec inwestycji wyływał także z przesłanek politycznych – władze województwa protestowały przeciwko sposobowi podejmowania decyzji i prowadzenia debaty publicznej przez rząd Prawa i Sprawiedliwości.

„Sposób prowadzenia tej inwestycji i traktowanie wszystkich zainteresowanych to doskonały przykład obniżania się poziomu debaty publicznej w Polsce. Nawet samą uroczystość oficjalnego otwarcia kanału zorganizowano dla wąskiego grona polityków, w którym brakowało wielu przedstawicieli samorządów i mieszkańców. Czas pokaże, czy warto było wydawać tak wielkie pieniądze i dokonywać tak istotnej ingerencji w przestrzeni regionu” – czytamy w oświadczeniu z 16 września 2022 roku.

Źródło: <https://www.zawszepomorze.pl/otwarcie-przekopu-przez-mierzeje-wislana-apel-pomorskiego-samorzadu>

W uchwale Zarządu Województwa Pomorskiego z 5 kwietnia 2018 roku zawierającej opinię wydaną w trybie tzw. specustawy przekopowej władze województwa stwierdzają, że „nie można stwierdzić, by potrzeba realizacji została w pełni i jednoznacznie uzasadniona”. „(...) w ocenie ekspertów koszty budowy i późniejszej eksploatacji drogi wodnej zostały niedoszacowane, natomiast założenia odnoszące się do korzyści z jej budowy przyjęto z nadmiernym optymizmem”.

Zarząd Województwa Pomorskiego podnosił również argument, że „w dokumentach strategicznych Samorządu Województwa Pomorskiego nie przewiduje się budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską za pośrednictwem przekopu Mierzei Wiślanej”.

W swojej opinii zarząd zwrócił uwagę, że "w dokumentach strategicznych Samorządu Województwa Pomorskiego nie przewiduje się budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską za pośrednictwem przekopu Mierzei Wiślanej". Przypomniał natomiast, że zgodnie z obowiązującym Planem zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030 "poprawa powiązań portu w Elblągu ma się odbywać poprzez zmodernizowane drogi wodne śródlądowe, w tym przez Szarpawę i Wisłę".

W uchwale podkreślano również, że „planowane przedsięwzięcie realizowane ma być na obszarach cennych przyrodniczo, objętych prawnymi formami ochrony przyrody, w tym w granicach Parku Krajobrazowego »Mierzeja Wiślana«, obszarów Natura 2000 oraz rezerwatu przyrody”.

Źródło: Uchwała Nr 334/319/18 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 5 kwietnia 2018 r.

„Z jednej strony rząd PiS obcina pieniądze na rozbudowę dróg na Pomorzu, z drugiej chce wydać kilkaset milionów na budowę przekopu – komentuje uchwałę marszałek województwa pomorskiego Mieczysław Struk. - A przecież sam przekop to nie koniec wydatków. Co chociażby z modernizacją infrastruktury portowej w Elblągu tak, by przekop realnie mógł się do czegoś przydać? Co z drogami, które miałyby służyć skomunikowaniu portu? Uważam, że znacznie rozsądniej byłoby te pieniądze

przeznaczyć na lepsze zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław. Kwestie ekonomiczne to jednak nie wszystko. Niejasne są również kwestie związane z budową sztucznych wysp na Zalewie Wiślanym” – komentował przyjęcie uchwały marszałek Mieczysław Struk.

Źródło:<https://kurier-kolejowy.pl/aktualnosci/31933/negatywna-opinia-samorzadu-ws--przekopu-przez-mierzeje-wislana.html>

Zarząd Województwa Pomorskiego kwestionował też decyzję środowiskową dotyczącą inwestycji, wyrażając zastrzeżenia do Raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia pn. *Druga wodna łącząca Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską – lokalizacja Nowy Świat*.

Zapowiadając złożenie odwołania od decyzji RDOŚ Mieczysław Struk podkreślał, że „ze strony zarządu województwa pomorskiego zastrzeżenia ws. inwestycji przekopu Mierzei Wiślanej miały zawsze charakter <<merytoryczny>>”. „Czyli podnosiliśmy wprost kwestie środowiskowe, ekonomiczne i społeczne” – mówił 19 grudnia 2018 roku Mieczysław Struk.

Marszałek zapowiedział, że niezależnie od rozstrzygnięcia, jakie podejmie Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska władze Pomorza nie będą „biernie przyglądać się procesowi inwestycyjnemu”.

Źródło:<https://www.portalsamorzadowy.pl/inwestycje/zarzad-woj-pomorskiego-zlozy-odwolanie-od-decyzji-srodowiskowej-ws-przekopu-mierzei-wislanej,118613.html>

10. ROSJA PRZECIWKO PRZEKOPOWI MIERZEI

Zarówno oficjalni przedstawiciele państwa rosyjskiego jak i tamtejszy aparat propagandowy protestował przeciwko budowie kanału żeglugowego przez Mierzeję Wiślaną.

„Plany budowy w Polsce kanału przez Mierzeję Wiślaną stanowią zagrożenie dla ekologii, samej mierzei i wywołują obawy w Kaliningradzie (...)” – powiedział w rozmowie z agencją TASS Anton Alichanow, gubernator obwodu kaliningradzkiego (cytowała ją w materiale z 15 kwietnia 2019 roku Polska Agencja Prasowa).

„W rozmowie tej Alichanow oświadczył, że bez uzgodnienia ze stroną rosyjską projekt jest niezgodny z prawem, jako że dotyczy interesów obu sąsiadujących państw - Polski i Rosji. Zauważył: <<niestety, nasze instrumenty są niewystarczające, aby rozwiązać problem>>. Wyraził nadzieję, że rosyjskie MSZ <<zdoła wezwać>> stronę polską do <<wypełnienia zobowiązań, które istnieją między naszymi państwami>>” – czytamy w omówieniu wywiadu Alichanowa.

Rosyjski urzędnik stwierdził, że przekop niesie ryzyko dla ekologii Zalewu Wiślanego i ogółem dla istnienia mierzei.

„My obawiamy się, że u nas znikną ryby, dlatego że zmieni się stopień zasolenia zalewu (...) I po polskiej stronie, gdzie planowane są prace budowlane, różne gatunki ryb mają tarło” – mówił Alichanow.

Źródło:<https://www.portalmorski.pl/zegluga/42269-gubernator-rosji-plany-przekopu-mierzei-wislanej-niepokoja-kaliningrad>

„Bardzo martwi nas ekologia Zatoki Kaliningradzkiej. Organizacje ekologiczne wielokrotnie zauważały, że konsekwencje są nieprzewidywalne, ale strona polska kontynuowała budowę kanału” – mówił z kolei tuż po otwarciu kanału rzecznik gubernatora Alichanowa Dmitrij Łyskow.

Źródło:<https://wydarzenia.interia.pl/zagranica/news-wladze-kaliningradu-krytykuja-przekop-mierzei-wislanej-mowia,nld,6295558>

11. ŹRÓDŁA STANOWISKA WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

W piśmie z dnia 17 stycznia 2023 roku Zarząd Województwa Pomorskiego zaznacza, że „zgodnie z posiadaną wiedzą Marszałek Województwa Pomorskiego ani prowadzący sprawę urzędnicy nie uczestniczyli w spotkaniach poświęconych przekopowi Mierzei, w których brali udział przedstawiciele Federacji Rosyjskiej (w tym władz lokalnych) oraz nie prowadzili korespondencji z ww. osobami na temat przekopu Mierzei”. W piśmie podkreślono też, że „aktywność ZWP, w tym UMWP jako aparatu pomocniczego, w temacie przekopu Mierzei była monitorowana przez funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego”.

Źródło: Załącznik 3 - pismo z dnia 17 stycznia 2023 roku skierowane do posa Kacpra Płażyńskiego (DAK-SW.043.2.2023)

Z przekazanych wyjaśnień wynika, że Zarząd Województwa Pomorskiego formułował swoje stanowiska dotyczące przekopu Mierzei „przede wszystkim na podstawie własnych analiz, przeprowadzonych przez departamenty merytoryczne UMWP oraz jednostki organizacyjne Samorządu Województwa Pomorskiego, a także przygotowanego we wrześniu 2016 r. *Memorandum w sprawie alternatywnej drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską (...)*”.

Źródło: Załącznik 3 - pismo z dnia 17 stycznia 2023 roku skierowane do posa Kacpra Płażyńskiego (DAK-SW.043.2.2023)

Władze województwa powołują się także na szereg dokumentów i działań powstałych poza Urzędem Marszałkowskim, sugerując, że dzięki temu posiadają one walor bezstronności.

Tak miało być ze „Stanowiskiem Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej (...) w sprawie budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską (...)”, która jest „jest ciałem doradczym obowiązkowo ustanawianym na podstawie przepisów prawa, a w jej skład wchodzi eksperci niezależni od Samorządu Województwa Pomorskiego”.

Zarząd Województwa Pomorskiego podkreśla także, że „miał możliwość wglądu w inne opinie, które (podobnie jak opinia ZWP) zostały wydane w trybie ww. specustawy przekopowej”.

„Wśród stanowisk administracji rządowej znajduje się m.in. negatywna opinia Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (...)” zaś „krytyczne stanowisko względem inwestycji wyraził Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku (...)”.

Władze Pomorza wskazują także na negatywne opinie Stowarzyszenia „Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków”, Stowarzyszenia „Towarzystwo Ochrony Przyrody”, Stowarzyszenia Ekologicznego „Eko-Unia” oraz Stowarzyszenia „Straż Ochrony Przyrody w Polsce”.

Zarząd Województwa Pomorskiego dodaje, że „krytyczną opinię na temat przekopu Mierzei wyrażono także w Strategicznej Koncepcji Bezpieczeństwa Morskiego Rzeczypospolitej Polskiej” z 2017 roku.

Źródło: Załącznik 3 - pismo z dnia 17 stycznia 2023 roku skierowane do posa Kacpra Płażyńskiego (DAK-SW.043.2.2023)

W rzeczywistości najbardziej aktywnie protestująca w przestrzeni publicznej „Eko-Unia” (znana przede wszystkim z konsekwentnego zwalczania projektów budowy elektrowni atomowych w Polsce) nie kryje swoich afiliacji politycznych – jej prezes Radosław Gawlik podkreślał w 2018 roku, że od wielu lat jest „zdeklarowanym politykiem, jednym z założycieli a obecnie aktywnym członkiem pozaparlamentarnej

partii „Zieloni” (w wyborach 2019 roku „Zieloni” w ramach Koalicji Obywatelskiej uzyskali reprezentację w parlamencie).

Źródło: <https://eko-unia.org.pl/czuje-sie-politykiem-i-wiem-ze-polityka-moze-byc-inna/>

Z kolei w Strategicznej Koncepcji Bezpieczeństwa Morskiego Rzeczypospolitej Polskiej z 2017 roku jedyny fragment dotyczący przekopu brzmi w następujący sposób:

„Polska powinna dążyć do odzyskania pełni praw żeglugowych przysługujących jej na mocy Konwencji o prawie morza w Cieśninie Piławskiej i rosyjskiej części Zalewu Wiślanego. Alternatywą jest realizacja projektu przekopania Mierzei Wiślanej. Wymaga on jednak pragmatycznego rozważenia bilansu kosztów inwestycji w stosunku do możliwych do uzyskania korzyści”.

Źródło: https://www.bbn.gov.pl/ftp/dok/SKBM_RP.pdf

W wyjaśnieniach z 2023 roku władze województwa pomijają też fakt, że zarówno ostateczna decyzja środowiskowa jak i decyzje konserwatorskie umożliwiły prowadzenie inwestycji. „Zalecenia podane w opinii z dnia 5.04.2018 zostały w większości uwzględnione – w zakresie umożliwiającym wydanie pozytywnej opinii” – czytamy na przykład w opinii konserwatorskiej wydanej przez Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Annę Kowalską 20.12.2018 roku.

Źródło: opinia konserwatorska z 20.12.2018 r. (ZA.5183.320-2.2018.JM)

12. ANALIZA IBiRM

Argumentując swoje negatywne stanowisko wobec projektu przekopu Zarząd Województwa Pomorskiego przytacza także zamówioną przez Przewodniczącego Sejmik Województwa Pomorskiego opinię sporządzoną przez zespół ekspertów Instytutu Bezpieczeństwa i Rozwoju Międzynarodowego SDirect24. Dokument został podpisany przez dyrektora Instytutu ds. obronnych płk w st. spocz. mgr inż. Czesława Juźwika oraz dyrektora Instytutu – Prezesa Fundacji gen. dyw. w st. spocz. prof. dr hab. Bogusława Packa.

W opinii mającej dotyczyć aspektów wojskowych projektu przekopu przeprowadzona zostaje krytyka wymiaru ekonomicznego inwestycji. O ile przy nakładach określanych w dokumentach ewaluacyjnych z 2014 inwestycja polegająca na przekopaniu Mierzei na wysokości Nowego Świata była zasadna, tak przy kosztach prognozowanych przez rząd Prawa i Sprawiedliwości – zasadna nie jest.

„Gdyby uzasadnienie ustawy z 24 lutego 2017 lutego miało stanowić podstawę do uzyskania kredytu na realizację programu budowy połączenia wodnego Zatoka Gdańska – Zalew Wiślany, żaden komercyjny bank nie podjąłby się finansowania” – czytamy w analizie zatytułowanej „Przekop Mierzei Wiślanej jako realizacja istotnego interesu bezpieczeństwa państwa.

Zdaniem autorów analizy przekop i zwiększenie dostępności portu w Elblągu są drugoplanowe wobec – powołują się tutaj na raport Najwyższej Izby Kontroli z października 2018 roku – zapaści spowodowanej przez nałożenie przez Unię Europejską sankcji na Rosję po napaści tego państwa na Ukrainę, co skutkowało radykalnym zmniejszeniem wymiany handlowej z portami obwodu królewieckiego.

„Interesy Elbląga, w kontekście nowej drogi wodnej, są wewnętrznie sprzeczne: z jednej strony potencjalne korzyści ekonomiczne przyniosłoby wznowienie wymiany handlowej z Kaliningradem (przypomnianej w raporcie NIK), z drugiej – poszukiwanie za wszelką cenę uzasadnienia dla ambicji elbląskiego establishmentu odnośnie do posiadania portu morskiego, o potencjale wykraczającym poza

racjonalne ramy ekonomiczne, może doprowadzić do eskalacji militaryzacji Zalewu Wiślanego, co negatywnie wpłynie na perspektywy gospodarcze” – czytamy w analizie.

Zdaniem ekspertów IBiRM uzasadnianie wykonania przekopu względami bezpieczeństwa „jest nie do obronienia”. W tekście analizy wielokrotnie podkreślane jest ryzyko wynikające z rzekomego prowokowania Rosji forsowaniem inwestycji.

„Demonstracyjnie zwiększona nasza obecność wojskowa na zalewie może negatywnie wpłynąć na turystykę, a dodatkowo sprowokować podobną reakcję Rosji” – czytamy w analizie.

„W ramach scenariusza, który zakłada eskalację konfliktu na Wschodniej Flance NATO, narastania działań o charakterze militarnym, największe prawdopodobieństwo co do lokalizacji konkretnych działań zbrojnych, będzie miało miejsce w rejonie przekopu Mierzei Wiślanej [wyróżnienie w oryginale]. Rosjanie protestowali przeciwko temu projektowi i protestują nadal. Rosjanie popierają stowarzyszenia ekologów i w tym znajdują swój punkt podparcia dźwigni propagandowej. Przekop Mierzei Wiślanej może być pretekstem dla Rosji o jej ubieganie się o rosyjskie prawo do współstanowienia o wspólnej własności i potrzeby zachowania form istniejącego ekosystemu. W razie potrzeby, tak zwanym <<jednym strzałem w cel>>, będą w stanie zablokować ruch jednostek pływających na torze wodnym przekopu Mierzei Wiślanej. Wystarczy poddać analizie przypadek konfliktu z Ukrainą, kiedy Rosjanie zatapiając jednostkę pływającą, potrafili zablokować ruch w całym porcie. Należy zauważyć, że Elbląg jest położony o wiele bliżej od Bałtyjska, niż odpowiednie obiekty od siebie w konflikcie Rosji z Ukrainą” – zauważają eksperci IBiRM.

Analiza zawiera szereg argumentów wskazujących nie tylko na rzekomy brak pozytywnego wpływu przekopu na możliwości manewrowania polskich jednostek o realnej wartości bojowej, ale też „pro-dostępowy” charakter przekopu, a którego mogą skorzystać Rosjanie (ich jednostki będą mogły skutecznie manewrować dzięki przekopowi).

Jednocześnie **„Gdyby nawet w przypadku mobilizacyjnych wysiłków państwa i gotowości do znacznego pogłębienia toru wodnego, okazało się, że nawet okręt klasy Fregata Rakietowa może wejść do <<portu wojennego Elbląg>>, to w przypadku wybuchu konfliktu na Wschodniej Flance NATO, ta sama Fregata Rakietowa już pozostanie na trwałe pomnikiem zatopionym w <<porcie wojennym Elbląg>>, bądź też polegnie na dnie z honorem na współrzędnych geograficznych śluzu umiejscowionej na kanale przebiegającym przez Mierzeję Wiślaną. Miejscem, z którego może nadejść to zagrożenie (uderzenie, najprawdopodobniej raketowe) będzie najbardziej zmilitaryzowany i najbardziej nasycony ilością na jeden metr kwadratowy ziemi dystrykt, zwany Kaliningradzkim” [wyróżnienie w oryginale].**

Źródło: Analiza Przekop Mierzei Wiślanej jako realizacja istotnego interesu bezpieczeństwa państwa, Warszawa 2020.

13. ROSYJSKA PROPAGANDA. WYWIAD MARSZAŁKA STRUKA DLA SPUTNIKA

Polskie służby specjalne a także szereg niezależnych ośrodków eksperckich wskazywały na agresywne działania rosyjskiej propagandy w związku z budową przekopu. Przede wszystkim twierdzono, że inwestycja jest pozbawiona sensu ekonomicznego, stanowi jedynie wyraz „gigantomanii i antyrosyjskich fobii obecnego rządu”. Rosyjskie tzw. media podkreślały, że Polski na budowę kanału żeglugowego przez Mierzeję Wiślaną nie stać, zwłaszcza w obliczu pandemii COVID-19, która wybuchła na początku 2020 roku.

Propagandyści Kremla rozpowszechniali tezę, że „budowany kanał nie będzie przystosowany do przyjmowania dużych jednostek”, w konsekwencji zaś stroną, „która najbardziej skorzysta na tej inwestycji, będzie posiadająca odpowiednie okręty Rosja” ponieważ „przekop Mierzei Wiślanej otworzy drogę rosyjskim żołnierzom”. Jednocześnie wskazywano na rzekome dążenie Polski do militaryzacji Zalewu Wiślanego a także prowokacyjny rzekomo wobec Rosji fakt, że rząd Rzeczypospolitej nie konsultował z Moskwą budowy przekopu.

Źródło: <https://www.gov.pl/web/sluzby-specjalne/przekop-mierzei-celem-rosyjskiej-propagandy>

Rosja wzmocniała również płynące z Polski przekazy dotyczące rzekomej katastrofy ekologicznej, do której doprowadzić ma budowa kanału żeglugowego. Było to działanie zgodne z zasadą wykorzystania – stymulowanych z Rosji lub prowadzonych w dobrej wierze - działań organizacji pozarządowych do torpedowania ważnych przedsięwzięć infrastrukturalnych. Poza

„W publikacjach kremlowskich tub propagandowych, takich jak chociażby portal Sputnik, nagłaśniane są wystąpienia organizacji ekologicznych apelujących do Komisji Europejskiej o zatrzymanie inwestycji” – czytamy w analizie przygotowanej przez polskie służby specjalne.

Źródło: <https://www.gov.pl/web/sluzby-specjalne/przekop-mierzei-celem-rosyjskiej-propagandy>

Przekazy tego typu formułowano w Rosji także po oficjalnym otwarciu kanału żeglugowego.

Źródło: https://twitter.com/mic_marek/status/1571840871607275521

„Głównym pasem transmisyjnym rozpowszechniania tez o rzekomej szkodliwości ekologicznej, agresywnym militarnym przeznaczeniu i niezasadności ekonomicznej projektu stała się ponownie platforma Sputnik, z której informacje są przekazywane dalej: do znanego ze swoich radykalnie prorosyjskich poglądów portalu, skierowanego do rosyjskojęzycznej mniejszości na Łotwie –vesti.lv – lub pojawiają się na prorosyjskiej platformie blogerskiej na Białorusiimhoclub.by” – twierdzą eksperci Warsaw Enterprise w opracowaniu „Zwalczanie strategicznych inwestycji za pomocą informacji w państwach bałtyckich i w Polsce”.

Źródło: <https://warsawinstitute.org/pl/zwalczanie-strategicznych-inwestycji-za-pomoca-informacji-w-panstwach-baltyckich-w-polsce-2/>

Rosyjska propaganda wykorzystała w swoich działaniach wywiad, jakiego marszałek województwa pomorskiego Mieczysław Struk udzielił propagandowemu portalowi Sputnik. Został on opublikowany 26 października 2016 roku pod tytułem „Marszałek Struk: kanał przez Mierzę Wiślaną to nonsensowny projekt”. Mieczysław Struk podkreślał przede wszystkim, że jego zdaniem przekop Mierzei Wiślanej nie ma sensu ekonomicznego. „Realizację tego projektu traktuję raczej w kategorii niepotrzebnie wydanych środków, które można byłoby przeznaczyć na zupełnie innych cel” – mówił Mieczysław Struk. Marszałek województwa pomorskiego zwracał też uwagę na zastrzeżenia organizacji ekologicznych.

„Z tych powodów widzę, że to jest nonsensowny projekt” – mówił Mieczysław Struk, zaznaczając, że zupełnie inaczej odbierany jest ten projekt przez samorządowców z Elbląga i szerzej, z województwa warmińsko-mazurskiego.

W wywiadzie poruszono także kwestie bezpieczeństwa.

„Ale politycy wskazują na kwestię bezpieczeństwa kraju. Na czym, według Pana, to bezpieczeństwo ma polegać?” – pytał autor artykułu Leonid Sigan.

„To jest trudne pytanie dotyczące bezpieczeństwa, bo ja nie dostrzegam jakiś większych problemów. Ale, być może, ja nie mam takiej wiedzy jak minister Spraw Wewnętrznych czy minister Obrony Narodowej RP, więc trudno mi się w tej chwili do tej kwestii ustosunkować. Trzeba byłoby się zapytać tych, którzy formułują takie tezy. Do tej pory nie było żadnych incydentów w obrębie Zalewu Wiślanego i ja osobiście nie dostrzegam niebezpieczeństwa. Ale, jak powiedziałem, pełną wiedzę na temat ewentualnych zagrożeń posiada polski rząd i to jest jego prerogatywa, a nie samorządów lokalnych czy nawet regionalnych” – odpowiedział Mieczysław Struk.

Źródło:<https://web.archive.org/web/20161027150501/https://pl.sputniknews.com/polska/201610264135923-kanal-mierzeja-wislana/>

Marszałek Mieczysław Struk protestował przeciwko łączeniu jego wystąpień z tezami propagandy rosyjskiej. Podczas sesji Sejmiku Województwa Pomorskiego z 2 lutego 2019 roku zaznaczał on, że „aktywność Zarządu Województwa Pomorskiego w kwestii przekopu rozpoczęła się na długo zanim strona rosyjska oficjalnie zabrała głos w tym temacie”.

Źródło:<https://pomorskie.eu/przekop-mierzei-wislanej-marszalek-mieczyslaw-struk-wzywa-do-merytorycznej-dyskusji-zamiast-klamliwych-zarzutow/>

„Drzew wyciętych na Mierzei już nic nie uratuje. Od roku próbujemy przedstawić argumenty przeciw przekopowi, ale zamiast dyskutować, robią z nas <<agentów Kremla>>” – pisał w opinii dla portalu Wirtualna Polska opublikowanej 18 lutego 2019 roku.

Źródło:<https://wiadomosci.wp.pl/struk-przekop-mierzei-wislanej-to-wielki-blad-rzadu-opinia-6350813389145729a>

Pomorska Regionalna
Organizacja Turystyczna

Gdańsk, 21.02.2023 r.

**Biuro Posła na Sejm RP
Kacpra Płażyńskiego
ul. Targ Drzewny 3/7
80-886 Gdańsk**

Szanowny Panie Pośle,

W odpowiedzi na pismo z dn. 13 lutego 2023 roku poniżej przesyłam informacje dotyczące działalności Pomorskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej w zakresie poruszanych przez Pana tematów:

Inicjatywy „Pomorskie Russian Friendly” oraz Russian Friendly Weekend” prowadzone były przez fundację Polska Friendly, której ówczesnym prezesem był pan Maciej Rytczak. Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna była partnerem strategicznym akcji, odpowiedzialnym za dystrybucję informacji wśród pomorskiej branży turystycznej. Podmioty zainteresowane przystąpieniem do projektu, swój akces zgłaszały bezpośrednio do fundacji. Nie posiadamy informacji do kiedy fundacja Polska Friendly realizowała omawianą akcję, zaangażowanie PROT we wspomnianym powyżej zakresie miało miejsce od grudnia 2013 roku do marca 2014 roku. Dokumenty związane z realizacją tego projektu nie są archiwizowane.

W swojej 20 letniej historii Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna nie współpracowała z władzami Rosji na żadnym szczeblu. PROT nie posiada listy firm, które ostatecznie podjęły współpracę z fundacją Polska Friendly w ramach wspomnianej inicjatywy, gdyż nie była organizatorem tego projektu i nie odpowiadała za bezpośrednią współpracę z firmami, które zgłaszały chęć udziału w tym zakresie.

Koordinacją zadań związanych z udziałem przedsiębiorców w projekcie zajmowała się fundacja Polska Friendly. PROT nie posiada informacji, jak długo Fundacja kontynuowała projekt, nasze stowarzyszenie zakończyło zaplanowane działania marketingowe z dniem 8 marca 2014 roku.

Projekty i działania podejmowane przez PROT po roku 2014, w które zaangażowane były również podmioty z Obwodu Kaliningradzkiego, to:

- w latach 2012 - 2014 PROT była partnerem projektu: „Tourism Information Network” współfinansowanego ze środków Programu współpracy transgranicznej Litwa-Polska-Rosja 2007-2013;

PROT
Brama Wyzynna
Wały Jagiellońskie 2a
80-887 Gdańsk

T (+48) 58 732 70 40
F (+48) 58 732 70 49
E it@prot.gda.pl
W www.prot.gda.pl

Pomorska Regionalna
Organizacja Turystyczna

- w latach 2019 – 2022 PROT była partnerem projektu „Tourism beyond the boundaries – tourism routes of the cross-border regions of Russia and North-East Poland/Turystyka bez granic – szlakami turystycznymi na obszarach transgranicznych Rosji i północno-wschodniej Polski” współfinansowanego ze środków Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Rosja 2014–2020.

PROT nie ma informacji na temat patronatów udzielanych przez Pana Marszałka Mieczysława Struka, a w związku brakiem archiwizacji materiałów z tego okresu, nie posiada dokumentacji w zakresie ewentualnych skarg kierowanych do stowarzyszenia, w zakresie prowadzenia wspomnianych działań informacyjnych.

Z poważaniem,

Lukasz Magnan
Lukasz Magnan
Dyrektor
Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna

PROT
Brama Wyzynna
Wały Jagiellońskie 2a
80-887 Gdańsk

T (+48) 58 732 70 40
F (+48) 58 732 70 49
E it@prot.gda.pl
W www.prot.gda.pl

Gdańsk, dnia 20 marca 2023 r.

DAK-SW.043.49.2023

14457/03/2023 LP

Pan
Kacper Płażyński
Poseł na Sejm RP
Biuro Poselskie
ul. Targ Drzewny 3/7
80-886 Gdańsk

Szanowny Panie Pośle,

nawiązując do Pana korespondencji z dnia 6 marca 2023 r. (doręczonej do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego w dniu 7 marca 2023 r.) w sprawie inicjatyw „Pomorskie Russian Friendly” i „Russian Friendly Weekend” oraz w ślad za pismem z dnia 28 lutego 2023 r. DAK-SW.043.49.2023, ponownie informuję, że Samorząd Województwa Pomorskiego nie odpowiadał za organizację oraz realizację przedmiotowych inicjatyw.

Organizatorem tych inicjatyw była Fundacja Polska Friendly, natomiast partnerem strategicznym Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna. Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego nie posiada dokumentów dotyczących organizacji i realizacji tych przedsięwzięć.

Jednocześnie zaznaczam, że użyte przez Pana Posła w piśmie z dnia 6 marca 2023 r. zwroty jakoby Marszałek Województwa Pomorskiego zażądał oraz zdecydował o kontynuacji tych inicjatyw po rosyjskiej napaści na Ukrainę w 2014 r. są nieuprawnione i nieprawdziwe. Przywoływane przez Pana wypowiedzi Marszałka Województwa Pomorskiego w mediach w żaden sposób nie potwierdzają stawianej przez Pana ww. tezy. Wypowiedzi te stanowiły opinię w tej sprawie, prezentowaną w innych okolicznościach i według wiedzy posiadanej na tamten czas. Zatem odnoszenie ich do obecnej sytuacji jest nadużyciem.

Podsumowując, informuję, że inicjatywy „Pomorskie Russian Friendly” oraz „Russian Friendly Weekend” nie były podejmowane i prowadzone przez Samorząd Województwa

Pomorskiego, a zatem Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego nie posiada dokumentów dotyczących organizacji i realizacji tych przedsięwzięć.

Z poważaniem

z up. MARSZAŁKA
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Anna Szekalska
Z-CIA SEKRETARZA WOJEWÓDZTWA.
Z-CIA DYREKTORA GENERALNEGO URZĘDU

Otrzymują:

1. Adresat;
2. a/a.

Gdańsk, dnia 17 stycznia 2023 r.

DAK-SW.043.2.2023

Biuro Posła na Sejm RP
Kacpra Płażyńskiego

2023 -01- 18

WPLYNĘŁO

2645/01/2023 LP

Pan
Kacper Płażyński
Posel na Sejm RP
Biuro Poselskie
ul. Targ Drzewny 3/7
80-886 Gdańsk*Szanowny Panie Pośle,*

nawiązując do spotkania z dnia 3 stycznia 2023 r., podczas którego przedstawił Pan zakres informacji i materiałów oczekiwanych od Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego (dalej: UMWP) celem realizacji uprawnień posła wynikających z ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1339), przedstawiam stosowne informacje i dokumenty.

Na wstępie należy wskazać, że działania Zarządu Województwa Pomorskiego (dalej: ZWP) w kwestii tzw. przekopu Mierzei wynikały z realizacji ustawowo nałożonych na ten organ obowiązków, konieczności wdrażania zapisów dokumentów strategicznych Województwa Pomorskiego, jak również z praw strony w procesach administracyjnych.

Zarząd Województwa Pomorskiego od wielu lat angażował się w poszukiwanie rozwiązań służących zapewnieniu swobodnej żeglugi między Zatoką Gdańską i Zalewem Wiślanym, niezależnej od woli politycznej Federacji Rosyjskiej. Aktywność ta ukierunkowana była na poprawę dostępu do wód Zalewu Wiślanego oraz do portu w Elblągu, przede wszystkim za pośrednictwem śródlądowych dróg wodnych, których rozwój Samorząd Województwa Pomorskiego wspiera m.in. w ramach projektu Pętli Żuławskiej czy rewitalizacji i promocji polskiego odcinka Międzynarodowej Drogi Wodnej E70. Realną alternatywę dla przekopu Mierzei ZWP wskazywał poprzez powiązanie za pośrednictwem Szkarpawy, Nogatu i Wisły, jako najbardziej efektywne ekonomicznie i rodzące mniejsze koszty środowiskowe. Działanie takie zostało wskazane np. w kluczowym dokumencie planistycznym województwa – Plan zagospodarowania przestrzennego województwa (uchwalony w 2009 r. oraz jego zmiana w 2016 r.). Co więcej, aktywizacja dróg wodnych na tych rzekach byłaby spójna

z Europejskim porozumieniem w sprawie głównych śródlądowych dróg wodnych o znaczeniu międzynarodowym (AGN), które zostało ratyfikowane przez Polskę na mocy ustawy podpisanej przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę. Niestety pomimo wielokrotnie zgłaszanych propozycji, ani inwestor przekopu ani właściwe ministerstwa nie podjęły próby dokonania rzetelnej analizy proponowanych przez ZWP rozwiązań. W zamian za to zdecydowano o przekopaniu Mierzei, a przygotowanie inwestycji oparto na ustawie z dnia 24 lutego 2017 r. o inwestycjach w zakresie budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1644). Ustawa ta stanowi jedną z tzw. specustaw, a jej przepisy zobowiązały ZWP do wyrażenia opinii dotyczącej ww. inwestycji. Wyrażanie opinii w trybie tzw. specustaw w stosunku do niektórych inwestycji (w zależności od zakresu przedmiotowego poszczególnych aktów prawnych) stanowi jedno z zadań nałożonych na ZWP. W takich wypadkach ZWP zgłasza uwagi o charakterze merytorycznym m.in. na podstawie obowiązujących dokumentów strategicznych. Nie jest to zatem działanie o charakterze szczególnym, a standardowa realizacja obowiązku prawnego.

Zarząd Województwa Pomorskiego formułował swoje stanowiska dotyczące przekopu Mierzei w:

- opinii wydanej w trybie ustawy z dnia 24 lutego 2017 r. o inwestycjach w zakresie budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską (tzw. specustawy przekopowej) – Uchwała Nr 334/319/18 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 5 kwietnia 2018 r. (w załączeniu),
- zastrzeżeniach do *Raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia pn. Droga wodna łącząca Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską – lokalizacja Nowy Świat* – pismo ZWP z dnia 10 lipca 2018 r. oraz pismo ZWP z dnia 30 października 2018 r., przede wszystkim na podstawie własnych analiz, przeprowadzonych przez departamenty merytoryczne UMWP oraz jednostki organizacyjne Samorządu Województwa Pomorskiego, a także przygotowanego we wrześniu 2016 r. *Memorandum w sprawie alternatywnej drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską*. W ramach Memorandum dokonano syntezy opinii 3 zespołów eksperckich, które na zlecenie UMWP niezależnie od siebie przeanalizowały treść dokumentów sporządzonych dla ww. inwestycji, w szczególności *Aktualizacji Studium Wykonalności oraz wykonanie testu IROPI dla Programu Wieloletniego pn. Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską* (2013 r.).

Dodatkowo przy sporządzaniu ww. stanowisk ZWP posiłkowano się *Stanowiskiem Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej* (dalej: WKUA) w sprawie budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską, będącym podsumowaniem dyskusji na forum Komisji w dniu 19 września 2016 r. Warto podkreślić, że WKUA jest ciałem doradczym obowiązkowo ustanawianym na podstawie przepisów prawa, a w jej skład wchodzi eksperci niezależni od Samorządu Województwa Pomorskiego.

Stanowisko Samorządu Województwa Pomorskiego było również wyrażane w czasie konsultacji społecznych Programu Wieloletniego „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską” oraz prognozy oddziaływania na środowisko tego dokumentu, jak i projektu ustawy o inwestycjach w zakresie budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską oraz modernizacji toru wodnego Świnoujście-Szczecin do głębokości 12,5 metra.

Nie tylko ZWP wyrażał się krytycznie względem dokumentacji przygotowywanej na potrzeby ww. inwestycji. Wiedza na ten temat pochodzi przede wszystkim z dostępu do akt sprawy (jako strona postępowania) o wydanie zezwolenia na realizację inwestycji w zakresie infrastruktury dostępowej. ZWP miał możliwość wglądu w inne opinie, które (podobnie jak opinia ZWP) zostały wydane w trybie ww. specustawy przekopowej. Wśród stanowisk administracji rządowej znajduje się m.in. negatywna opinia Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (opinia z dnia 5 kwietnia 2018 r., sygn. ZA.5183.320.2018.JM). Z kolei w trybie procedury służącej wydaniu decyzji środowiskowej krytyczne stanowisko względem inwestycji wyraził Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku (opinia z dnia 28 czerwca 2018 r., sygn. RDOŚ-Gd-WOO.070.11.2018.1). Dodatkowo w aktach sprawy związanej z wydaniem decyzji środowiskowej znajdują się stanowiska (odwołania) organizacji pozarządowych – Stowarzyszenia „Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków”, Stowarzyszenia „Towarzystwo Ochrony Przyrody”, Stowarzyszenia Ekologicznego „Eko-Unia” oraz Stowarzyszenia „Straż Ochrony Przyrody w Polsce”. Do zastrzeżeń ww. organizacji odniósł się Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska w swojej decyzji z dnia 17 września 2020 r. sygn. DOOŚ-WDŚ/ZOO.420.6.2019.mko.52.

Poza tym z posiadanej wiedzy wynika, że krytyczną opinię na temat przekopu Mierzei wyraziła także Regionalna Rada Ochrony Przyrody w Gdańsku (uchwała nr 26/2013 z 4 listopada 2013 r.), powoływana przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 916 ze zm.). Sceptyczne stanowisko względem przekopu Mierzei wyrażono także w Strategicznej Koncepcji Bezpieczeństwa Morskiego Rzeczypospolitej Polskiej (Biuro Bezpieczeństwa Narodowego, 2017 r.).

Informuję, że UMWP nie jest dysponentem ww. dokumentów, należy je zatem pozyskać od właściwych organów.

Na uwagę zasługuje również fakt, że w dniu 4 czerwca 2020 r. do Przewodniczącego Sejmiku Województwa Pomorskiego wpłynął projekt uchwały Klubu Radnych Prawo i Sprawiedliwość Sejmiku w sprawie przyjęcia apelu dotyczącego budowy przekopu Mierzei. Autorzy projektu apelu wskazywali między innymi na militarne znaczenie planowanej inwestycji. W związku z tym, że zajęcie określonego stanowiska przez Sejmik Województwa Pomorskiego wymaga każdorazowo zweryfikowania tez i faktów będących jego przedmiotem,

Przewodniczący Sejmiku Województwa Pomorskiego, odpowiedzialny za przygotowanie obrad, podjął działania mające na celu dostarczenie radnym województwa z różnych źródeł opracowań i ekspertyz odnoszących się do przekopu Mierzei. Przede wszystkim wystosowane zostało pismo do ministra właściwego w tym zakresie, Pana Marka Gróbarczyka. Niestety, uzyskana odpowiedź nie pozwoliła na identyfikację aktualnych opracowań w tym zakresie. W szczególności nie wskazano opracowań odnoszących się do militarnych aspektów planowanej inwestycji, podnoszonych jako jej główne uzasadnienie i równoważących wszelkie koszty finansowe i środowiskowe, a także niwelujących wszelkie wątpliwości – przytaczane także w opracowaniach wskazanych przez Pana Ministra Marka Gróbarczyka - co do ekonomicznego sensu przedsięwzięcia. W związku z powyższym zwrócono się do prof. dr. hab. gen. dyw. w st. spoczynku Bogusława Packa – Prezesa Zarządu Fundacji Instytutu Bezpieczeństwa i Rozwoju Międzynarodowego o sporządzenie eksperckiej opinii w sprawie zasadności realizacji ww. inwestycji z uwzględnieniem kwestii bezpieczeństwa i obronności Rzeczypospolitej Polskiej. Ekspertyza ta została przedstawiona na sesji Sejmiku Województwa Pomorskiego w dniu 22 czerwca 2020 r., a następnie przekazana do wykorzystania Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz posłom Komisji Obrony Narodowej i Komisji do Spraw Służb Specjalnych Sejmu RP.

W tym miejscu warto podkreślić, że aktywność ZWP, w tym UMWP jako aparatu pomocniczego, w temacie przekopu Mierzei była monitorowana przez funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

W związku z rolą ZWP w kwestii przekopu Mierzei przedstawiciele UMWP i jednostek organizacyjnych Samorządu Województwa Pomorskiego brali udział w następujących spotkaniach (część z nich odbywała się w innych lokalizacjach niż UMWP):

- posiedzeniu Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej Sejmu RP w dniu 22 lutego 2016 r.,
- konferencji dotyczącej budowy Kanału Żeglugowego Nowy Świat przez Mierzeję Wiślaną w dniu 7 kwietnia 2016 r.,
- spotkaniu z Ministrem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (dalej: MGMiŻŚ) dotyczącym projektu ustawy o inwestycjach w zakresie budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską w dniu 21 października 2016 r.,
- spotkaniu roboczym z przedstawicielami MGMiŻŚ oraz Urzędu Morskiego w Gdyni w dniu 7 lutego 2017 r.,
- posiedzeniu Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej Sejmu RP w dniu 19 października 2017 r.,
- spotkaniu z przedstawicielami organizacji ekologicznych, stowarzyszeń, fundacji oraz ekspertami zewnętrznymi w dniu 18 stycznia 2018 r.,
- spotkaniu z mieszkańcami Krynicy Morskiej w dniu 22 maja 2018 r.,

- spotkaniu z MGMiŻŚ w dniu 18 lipca 2018 r.

Należy przy tym zauważyć, że część spotkań organizowana była przez inne podmioty, a w niektórych przypadkach miały one charakter otwarty. Spośród ww. spotkań Marszałek Województwa Pomorskiego uczestniczył osobiście jedynie w spotkaniu z mieszkańcami Krynicy Morskiej oraz w spotkaniu z MGMiŻŚ w dniu 18 lipca 2018 r.

Zgodnie z posiadaną wiedzą Marszałek Województwa Pomorskiego ani prowadzący sprawę urzędnicy nie uczestniczyli w spotkaniach poświęconych przekopowi Mierzei, w których brali udział przedstawiciele Federacji Rosyjskiej (w tym władz lokalnych) oraz nie prowadzili korespondencji z ww. osobami na temat przekopu Mierzei. Marszałek oraz Zarząd Województwa Pomorskiego przy wykonywaniu zadań publicznych stosuje powszechnie obowiązujące przepisy prawa oraz kieruje się interesem wspólnoty samorządowej województwa pomorskiego i jej mieszkańców. W żadnym wypadku nie kierują się w podejmowaniu decyzji interesem obcego państwa, a bezpodstawne sugerowanie tego jest nadużyciem i w takich przypadkach podejmowane były zdecydowane kroki prawne wobec podmiotów, które dopuszczały się podobnych działań.

Odnosnie treści odwołania od decyzji środowiskowej, należy wskazać, że treść ta była pochodną wcześniej formułowanych zastrzeżeń i opinii na temat przedmiotowej inwestycji. W tworzenie ww. stanowisk ZWP zaangażowane były różne komórki organizacyjne UMWP i jednostki organizacyjne Samorządu Województwa Pomorskiego. Wynika to z faktu, że UMWP i jednostki organizacyjne są częścią systemu instytucjonalnego Samorządu Województwa Pomorskiego, tj. władzy publicznej, która wykonuje swoje zadania - własne, zlecone z zakresu administracji rządowej oraz inne na podstawie ustaw - przy pomocy aparatu pomocniczego w postaci Urzędu Marszałkowskiego, wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych czy samorządowych osób prawnych. Poniżej wskazuję komórki organizacyjne UMWP i jednostki organizacyjne zaangażowane w tworzenie ww. stanowisk, tj.:

- Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego UMWP wraz z zespołem,
- Dyrektor Departamentu Środowiska i Rolnictwa UMWP wraz z zespołem,
- Dyrektor Departamentu Infrastruktury UMWP wraz z zespołem,
- Dyrektor Departamentu Rozwoju Gospodarczego UMWP z zespołem,
- upoważniony radca prawny obsługujący UMWP,
- Dyrektor Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych wraz z zespołem Parku Krajobrazowego „Mierzeja Wiślana”,
- Dyrektor Pomorskiego Biura Planowania Regionalnego wraz z zespołem,
- Dyrektor Zarządu Dróg Wojewódzkich wraz z zespołem.

W załączeniu przesyłam odwołanie z dnia 28 grudnia 2018 r. ZWP od decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 5 grudnia 2018 r. WOOS.4211.1.2017.AZ.67.

Podsumowując, mając na uwadze wskazane powyżej informacje, należy podkreślić, że Samorząd Województwa Pomorskiego działał w zakresie przedmiotowej inwestycji na podstawie obowiązujących przepisów prawa oraz dokumentów strategicznych Województwa Pomorskiego.

Z poważaniem

z up. MARSZAŁKA
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Anna Szekalska
Z-CA SEKRETARZA WOJEWÓDZTWA
Z-CA DYREKTORA GENERALNEGO URZĘDU

Załączniki (kopie dokumentów):

1. Uchwała Nr 334/319/18 ZWP z dnia 5 kwietnia 2018 r. w sprawie wyrażenia opinii do wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie infrastruktury dostępowej pn. „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską”;
2. Zastrzeżenia do Raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia pn. „Droga wodna łącząca Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską – lokalizacja Nowy Świat” – pismo ZWP z dnia 10 lipca 2018 r.;
3. Zastrzeżenia do Raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia pn. „Droga wodna łącząca Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską – lokalizacja Nowy Świat” – pismo ZWP z dnia 30 października 2018 r.;
4. Memorandum z dnia 29 września 2016 r. w sprawie alternatywnej drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską;
5. Stanowisko Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej w sprawie budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską;
6. Stanowisko dotyczące Programu Wieloletniego „Budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską” oraz prognozy oddziaływania na środowisko tego dokumentu, jak i projektu ustawy o inwestycjach w zakresie budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską oraz modernizacji toru wodnego Świnoujście-Szczecin do głębokości 12,5 metra – pismo MWP z dnia 6 marca 2015 r. wraz z załącznikiem;
7. Analiza z dnia 16 czerwca 2020 r. – Przekop Mierzei Wiślanej jako realizacja istotnego interesu bezpieczeństwa państwa;
8. Odwołanie z dnia 28 grudnia 2018 r. ZWP od decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 5 grudnia 2018 r. WOOS.4211.1.2017.AZ.67.

Otrzymują:

1. Adresat;
2. a/a.